

รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา (มคอ. ๓)  
วิชา สัมมนาปัญหาปรัชญาศาสนา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตขอนแก่น / คณะพุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา	๘๐๒ ๒๐๙ สัมมนาปัญหาปรัชญาศาสนา
๒. จำนวนหน่วยกิต	๓ หน่วยกิต ๓ (๓-๐-๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	พระเทพปวรเมธี,รศ.ดร. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน Ph.D.สาขาปรัชญา M.A. สาขาปรัชญา พธ.บ. (เกียรตินิยม) สาขาปรัชญาศาสนา อาจารย์ผู้สอน : ๑) พระเทพปวรเมธี,รศ.ดร. Ph.D.สาขาปรัชญา M.A. สาขาปรัชญา พธ.บ. (เกียรตินิยม) สาขาปรัชญาศาสนา ๒) พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี,ดร. พธ.ด. (ปรัชญา) พธ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (พุทธศาสนา)
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๕ ชั้นปีที่ ๒
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
๘. สถานที่เรียน	อาคารสมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ขวนปญโญ) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด  
๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

### หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

#### ๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตได้ศึกษา แนวคิด รูปแบบ กระบวนการ และวิธีการสัมมนาเกี่ยวกับสัมมนาปัญหาปรัชญาศาสนา และการจัดการความรู้ในมิติต่างๆ โดยผ่านการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

#### วัตถุประสงค์

หลังเรียนจบรายวิชานี้แล้ว นิสิต / ผู้เรียนสามารถ

- ๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด รูปแบบ กระบวนการและวิธีการสัมมนา การประชุมกลุ่มย่อย
- ๒) มีความรู้ และสามารถดำเนินการจัดทำโครงการสัมมนาเกี่ยวกับปัญหาปรัชญาศาสนา
- ๓) รู้จักค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และสามารถเข้าใจปรัชญาศาสนาและการจัดการความรู้ทางปรัชญาศาสนาไป

ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

#### ๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑) เพื่อให้บัณฑิตได้มีการจัดการความรู้ การสัมมนาปัญหาในปรัชญาศาสนา ตามขั้นตอนและกระบวนการสัมมนา ซึ่งจะทำให้นิสิตได้มีฐานความรู้ในการจัดการความรู้/ข้อมูล และการวิเคราะห์ประเด็นทางปรัชญาศาสนา

๒) เพื่อพัฒนาและส่งเสริมทักษะการจัดการประชุมสัมมนา การศึกษาอิสระ ที่เน้นการค้นหาข้อมูลจากสภาพการณ์/บริบททางปรัชญาศาสนา

๓) เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านการสัมมนาในรูปแบบต่างๆ

### หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

#### ๑. คำอธิบายรายวิชา

วิชาสัมมนาปัญหาปรัชญาศาสนา ศึกษาแบบการเรียนรู้โดยการสัมมนา การจัดสัมมนาโดยนำหลักปรัชญาศาสนา และปัญหาสังคมปัจจุบันมาตั้งเป็นประเด็นปัญหาแล้วให้นิสิตมีส่วนร่วมในการอภิปราย เสนอความคิดเห็นและวิเคราะห์หาทางออกร่วมกัน รวมทั้งวิเคราะห์หาแนวทางประยุกต์ปรัชญาไปใช้แก้ไขปัญหาปัจจุบัน

#### ๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	มีการฝึกปฏิบัติงานโดยการจัดสัมมนารายกลุ่ม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

### ๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา แจ้งการให้คำปรึกษาผ่านทางโทรศัพท์ และทางเว็บไซต์ของอาจารย์ โทรศัพท์

๐๙๘ ๙๓๙๙๕๗๕ และในระหว่างห้องเรียน

- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ณ ที่ห้องพัก  
คณาจารย์ให้กับนิสิตเฉพาะรายบุคคลที่ต้องการคำปรึกษาในการจัดการสัมมนาของนิสิต/รายกลุ่ม

## หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

### ๑. คุณธรรม จริยธรรม

#### ๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

พัฒนานิสิตให้มีคุณธรรม จริยธรรมในการค้นหาความรู้ การจัดการความรู้ การพัฒนาตนเองตามหลักการทางปรัชญา ศาสนา โดยใช้กระบวนการสัมมนา เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างเหมาะสม โดยมีคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณสมบัติในรายวิชา ดังนี้

- ๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริตต่อประเด็นการสัมมนาในสังคม
- ๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- ๓) มีสามารถทำงานเป็นทีมและสามารถดำเนินการสัมมนาอย่างถูกต้องเหมาะสม
- ๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าของจรรยาบรรณของนักจัดการความรู้
- ๕) เคารพกฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม

#### ๑.๒ วิธีการสอน

- ๑) บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับการสัมมนาและประเด็นที่นักศึกษาดำเนินการสัมมนา
- ๒) อภิปรายกลุ่มในเชิงคุณธรรม จริยธรรมในประเด็นที่ศึกษา
- ๓) กำหนดให้นิสิตพัฒนาเกณฑ์ชีวิตระดับคุณธรรม จริยธรรมจากเรื่องที่ตนเองศึกษา

#### ๑.๓ วิธีการประเมินผล

- ๑) ประเมินผลจากการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในการค้นหาข้อมูล การอ้างอิงที่ถูกต้อง ซึ่งแสดงถึงการไม่ละเมิด ลิขสิทธิ์ของผู้อื่น และการเคารพในการคิดค้นของผู้อื่น
- ๒) ประเมินผลจากการเข้าชั้นเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา
- ๓) ระบบการติดตามประเมินผลของกลุ่ม เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม
- ๔) ประเมินผลการวิเคราะห์จากกรณีศึกษาที่ศึกษารายบุคคลและรายกลุ่ม
- ๕) ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย โดยเน้นการพัฒนาในระดับคุณธรรม จริยธรรม
- ๖) กระบวนการค้นหา ข้อมูลและระบบอ้างอิงที่ถูกต้อง

### ๒. ความรู้

#### ๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ

นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด รูปแบบ กระบวนการ และวิธีการสัมมนาจากแนวคิดทฤษฎีปรัชญาศาสนา เทวนิยมและอเทวนิยม จากสำนักต่างๆ เช่น ปรัชญาพุทธ ปรัชญาเซน จากวาก ปรัชญาฮินดู เป็นต้น

#### ๒.๒ วิธีการสอน

<p>๑) บรรยายโดยใช้อุปกรณ์มัลติมีเดีย (multimedia) power point</p> <p>๒) การนำเสนอแผนงาน โครงการสัมมนาของนิสิต</p> <p>๓) อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน การวิเคราะห์กรณีศึกษา</p> <p>๔) การมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความการสัมมนา ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ</p> <p>๕) การศึกษาโดยใช้ปัญหาและโครงงาน Problem base learning โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>
<p><b>๒.๓ วิธีการประเมินผล</b></p> <p>๑) การทดสอบ-การประเมิน โครงการสัมมนา</p> <p>๒) การสอบปลายภาค</p> <p>๓) การนำเสนอข้อมูลและการสรุปจากการค้นคว้างานสัมมนาที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๔) วิเคราะห์กรณีศึกษาตามประเด็นการสัมมนา</p>
<p><b>๓. ทักษะทางปัญญา</b></p>
<p><b>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</b></p> <p>พัฒนานิสิตเพื่อให้สามารถความรอบรู้ในการค้นหาคำถามความรู้อย่างเป็นระบบ มีการคิดวิเคราะห์ที่รอบคอบ เพื่อการแก้ไขปัญหาด้วยการสัมมนา และการจัดการความรู้ทางพระพุทธศาสนา</p>
<p><b>๓.๒ วิธีการสอน</b></p> <p>๑) การมอบหมายในการค้นหาความรู้ และนำเสนอผลการศึกษา</p> <p>๒) การอภิปรายกลุ่ม</p> <p>๓) การวิเคราะห์กรณีศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้และการสัมมนาปัญหาศาสนา</p> <p>๔) การวิเคราะห์เชิงปัญหาจากแบบประเมินการสัมมนา</p>
<p><b>๓.๓ วิธีการประเมินผล</b></p> <p>๑) การสอบปลายภาค</p> <p>๒) การพิจารณาจากโครงการสัมมนา</p> <p>๓) แบบประเมินเชิงพัฒนาปัญญา</p> <p>๔) ระบบการจัดการความรู้และปัญญารายบุคคล</p>
<p><b>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</b></p>
<p><b>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</b></p> <p>มีการพัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน-ครู อาจารย์ ผู้เข้าร่วมการสัมมนา ผู้นำการสัมมนา มีการพัฒนาความเป็นผู้นำ วิทยากร และนักฝึกอบรมที่ดี และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา</p>
<p><b>๔.๒ วิธีการสอน</b></p> <p>๑) จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษาการสัมมนา</p> <p>๒) มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรือ อ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาปัญหาปรัชญาศาสนา</p> <p>๓) การนำเสนอรายงาน</p> <p>๔) การศึกษา การเขียนบทความประกอบการสัมมนา</p>

**๔.๓ วิธีการประเมินผล**

- ประเมินตนเอง และการประเมินจากผู้เข้าร่วมสัมมนา ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด
- รายงานที่นำเสนอและพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม
- รายงานการศึกษา บทความการสัมมนา

**๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ****๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา**

พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต การประยุกต์โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ การใช้สถิติอย่างง่าย เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยในการเขียนบทความการสัมมนา และพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ รวมทั้งทักษะในการนำเสนอรายงานการสัมมนา โดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

**๕.๒ วิธีการสอน**

- ๑) มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning
- ๒) การทำรายงานบทความการสัมมนา โดยเน้นการนำตัวเลขหรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- ๓) นำเสนอโดยใช้อุปกรณ์มัลติมีเดีย (multimedia) และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

**๕.๓ วิธีการประเมินผล**

- ๑) การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- ๒) การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการสัมมนา-การฝึกอบรม
- ๓) การนำเสนอโดยใช้อุปกรณ์มัลติมีเดีย (multimedia)
- ๔) การวิเคราะห์เชิงตัวเลขจากรายงาน

**หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล****๑. แผนการสอน**

ลำดับที่	หัวข้อ รายละเอียด/	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
ลำดับที่ ๑	- แนะนำ มคอ.๓ - นำเข้าสู่การศึกษาสัมมนาปัญหา ศาสนา - การวัดผลประเมินผล - ชี้แจงกิจกรรมการเรียนการสอน	๓	- บรรยายนำเข้าสู่บทเรียน - แบ่งนิสิตเป็นกลุ่ม - Power Point	พระเทพพรเมธี, รศ. ดร.
ลำดับที่ ๒	-ขอบเขตของปรัชญาศาสนา -แนวคิดและความสำคัญของการ สัมมนาปัญหาศาสนา	๓	- อาจารย์ประจำรายวิชาบรรยาย - เอกสารประกอบการบรรยาย - นิสิตถามปัญหาและแสดง ความคิดเห็น - Power Point	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสุสนวิภาณี,ดร.

สัปดาห์ ๓	-องค์ประกอบของการสัมมนา รูปแบบ กระบวนการ และวิธีการ สัมมนา -แนวคิดการจัดการความรู้ และการ สัมมนา -แนวคิดการสื่อสารและกระบวนการ สัมมนา	๓	- อาจารย์ประจำรายวิชาบรรยาย - เอกสารประกอบการบรรยาย - นิสิตถามปัญหาและแสดง ความคิดเห็น - Power Point	พระเทพพรเมธี, รศ. ดร.
สัปดาห์ ๔	-หลักและวิธีการศึกษาการสัมมนา ปัญหาปรัชญาศาสนาในมิติสังคม -การเขียนโครงการสัมมนา-การ ฝึกอบรม การเขียนบทความการสัมมนา -การวิเคราะห์และการเขียนโครงการ สัมมนา	๓	- อาจารย์ประจำรายวิชาบรรยาย - เอกสารประกอบการบรรยาย - นิสิตถามปัญหาและแสดง ความคิดเห็น - Power Point	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสุนวิภาณี,ดร.
สัปดาห์ ๕	-สัมมนากำเนิดศาสนาเทวนิยม -สัมมนากำเนิดศาสนาอเทวนิยม		-- นิสิตนำเสนอกรณีศึกษาที่ได้ ศึกษาค้นคว้ามา - นิสิตและผู้เข้าร่วมสัมมนา แสดงความคิดเห็น - Power Point	พระเทพพรเมธี, รศ. ดร.
สัปดาห์ ๖	-สัมมนาศาสนากับประเด็นปัญหา ความลึกลับ ๑)ความอัจฉริยะของพระเยซู ๒)ความอัจฉริยะของพระพุทธเจ้า ๓)ความลึกลับกับเรื่องของเทวดา		- นิสิตนำเสนอกรณีศึกษาที่ได้ ศึกษาค้นคว้ามา - นิสิตและผู้เข้าร่วมสัมมนา แสดงความคิดเห็น - Power Point	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสุนวิภาณี,ดร.
สัปดาห์ ๗	-สัมมนาศรัทธาและเหตุผลในศาสนา ๑)ความศรัทธาในศาสนา ๒)เหตุผลในศาสนา		- นิสิตนำเสนอกรณีศึกษาที่ได้ ศึกษาค้นคว้ามา - นิสิตและผู้เข้าร่วมสัมมนา แสดงความคิดเห็น - Power Point	พระเทพพรเมธี, รศ. ดร.
สัปดาห์ ๘	สัมมนาปัญหาปรัชญาญาณวิทยาของ ศาสนา		- นิสิตนำเสนอกรณีศึกษาที่ได้ ศึกษาค้นคว้ามา - นิสิตและผู้เข้าร่วมสัมมนา แสดงความคิดเห็น - Power Point	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสุนวิภาณี,ดร.
สัปดาห์ ๙	สัมมนาปัญหาศาสนากับแนวคิดการ สร้างโลกของศาสนาเทวนิยมและอ เทวนิยม		- นิสิตนำเสนอกรณีศึกษาที่ได้ ศึกษาค้นคว้ามา	พระเทพพรเมธี, รศ. ดร.

			- นิสิตและผู้เข้าร่วมสัมมนา แสดงความคิดเห็น - Power Point	
สัปดาห์ ๑๐	สัมมนาปัญหาศาสนากับแนวคิดการ วิญญานของศาสนาเทวนิยมและ อเทวนิยม		- นิสิตนำเสนอกรณีศึกษาที่ได้ ศึกษาค้นคว้ามา - นิสิตและผู้เข้าร่วมสัมมนา แสดงความคิดเห็น - Power Point	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี,ดร.
สัปดาห์ ๑๑	สัมมนาปัญหาศาสนากับแนวคิดพระ ผู้เป็นเจ้าของศาสนาเทวนิยมและ อเทวนิยม		- นิสิตนำเสนอกรณีศึกษาที่ได้ ศึกษาค้นคว้ามา - นิสิตและผู้เข้าร่วมสัมมนา แสดงความคิดเห็น - Power Point	พระเทพปวรเมธี, รศ. ดร.
สัปดาห์ ๑๒	นิสิตนำเสนอรายงาน / การสัมมนา กลุ่ม เรื่อง ปัญหาด้านหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และวิธีการปรัชญา ฮินดู-พราหมณ์-พุทธ-เชน		- นิสิตนำเสนอกรณีศึกษาที่ได้ ศึกษาค้นคว้ามา - นิสิตและผู้เข้าร่วมสัมมนา แสดงความคิดเห็น - Power Point	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี,ดร.
สัปดาห์ ๑๓	นิสิตนำเสนอรายงาน / การสัมมนา กลุ่ม เรื่อง ปัญหาด้านหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และวิธีการปรัชญา จารวาก-ซิกส์ -โอโซ บาร์ไฮ		- นิสิตนำเสนอกรณีศึกษาที่ได้ ศึกษาค้นคว้ามา - นิสิตและผู้เข้าร่วมสัมมนา แสดงความคิดเห็น - Power Point	พระเทพปวรเมธี, รศ. ดร.
สัปดาห์ ๑๔	สรุปประเด็นการสัมมนา		- นิสิตนำเสนอกรณีศึกษาที่ได้ ศึกษาค้นคว้ามา - นิสิตและผู้เข้าร่วมสัมมนา แสดงความคิดเห็น - Power Point	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี,ดร.
สัปดาห์ ๑๕	สอบปลายภาค		สอบผ่านระบบ E testing	

## ๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	๕.๑-๕.๕	สอบปลายภาค	๑๖	๓๐%

๒	๕.๑-๕.๕	วิเคราะห์กรณีศึกษา คำนวณการจัดสัมมนา การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๕๐%
๓	๕.๑-๕.๕	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอ ความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๒๐%

## หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

### ๑. เอกสารและตำราหลัก

กุลธร ธนาพงศธรและไตรรัตน์ โภคพลาภรณ์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรโดยการฝึกอบรม เอกสารอบรมชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร หน่วยที่ ๘ พิมพ์ครั้งที่ ๕ นนทบุรี สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ๒๕๓๗.

ขจรศักดิ์ หาญณรงค์ “กระบวนการฝึกอบรม” คู่มือการปฏิบัติงานหัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพฯ โรงพิมพ์องค์การค้ำ ครุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๔๔.

ชัยชัย คุ่มทวีพร. จริยศาสตร์ : ทฤษฎีและการวิเคราะห์ปัญหาจริยธรรม . กรุงเทพฯ : mind, ๒๕๔๐.

ชัยวัฒน์ ธีระพันธุ์ .ทฤษฎีไร้ระเบียบ (Chaos Theory) กับทางแพร่งของสยาม. กรุงเทพฯ : มูลนิธิภูมิปัญญา , ๒๕๓๗.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. วาทกรรมการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและผลิตตำรามหาวิทยาลัยเกริก ,๒๕๔๒.

เนืองน้อย บุญยเนต. จริยศาสตร์สภาวะแวดล้อม : โลกทัศน์ในพุทธปรัชญาและปรัชญาตะวันตก. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ,๒๕๔๗.

ประสาน ต่างใจ.มนุษย์กับความคิด. พิมพ์ครั้งที่ ๓ กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด ,(มหาชน)๒๕๓๔.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ .การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , ๒๕๔๓.

พระธรรมปิฎก.(ปยุตโต.อ.ป) นิติศาสตร์แนวพุทธ. กรุงเทพฯ : บริษัทสหธรรมิกจำกัด,๒๕๓๙.

\_\_\_\_\_ .การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ ๓.มูลนิธิพุทธธรรม , ๒๕๔๓.

พระเทวินทร์ เทวินโท .พุทธจริยศาสตร์.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

ยุค ศรีอารยะ .ภูมิปัญญาบูรณาการ. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์บุ๊กเซ็นเตอร์ จำกัด. ๒๕๔๒.

ยอร์จ เอ มิลเลอร์ , ประมะ สตะเวทิน หลักและทฤษฎีทางสื่อสาร กรุงเทพมหานครสาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,๒๕๒๙.

เริงลักษณ์ โรจนพันธ์ เทคนิคการฝึกอบรม กรุงเทพฯ ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๙.

สมภาร พรหมทา .พุทธปรัชญา : มนุษย์ สังคม และปัญหาจริยธรรม. กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒.



อานันท์ กาญจนพันธุ์. **ความคิดทางประวัติศาสตร์และศาสตร์ของวิถีคิด.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อัมรินทร์ ,๒๕๕๓.

## ๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

<http://www.google.co.th/> แล้วคลิกไปที่เว็บต่างๆ เช่น wikipedia เป็นต้น

## ๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เว็บไซต์ ที่เกี่ยวกับหัวข้อในประมวลรายวิชา เช่น wikipedia คำอธิบายศัพท์  
เว็บไซต์เกี่ยวกับการสัมมนา และการจัดการความรู้

## หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

### ๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้  
ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอน ผู้เรียน ผู้เข้าร่วมสัมมนา
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน และการจัดการประชุมสัมมนา
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ข้อเสนอแนะผ่านทางอีเมลที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา

### ๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- การสังเกตการณ์สอน
- ผลการทดสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

### ๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหา  
ข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
- ศึกษาดูงานนอกสถานที่

### ๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้  
จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผล  
การเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ  
รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

### ๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และ  
รายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๕ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ๆ

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระเทพปวรเมธี ,รศ.ดร.

ลงชื่อ วันที่รายงาน ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พระครูภาวนาโพธิคุณ,ผศ.ดร.

ลงชื่อ วันที่รับรายงาน ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕